

prima instanță: I. Stepanov

dosarul nr. 2ra-1296/14

instanța de apel: N. Cernat, A. Pahopol, A. Gavriliță

Î N C H E I E R E

30 aprilie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat, Iurie Bejenaru,

examinînd chestiunea admisibilității recursului declarat de Stamati Nicolai,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Stamati
către Procuratura Generală a RM privind încălcarea dreptului la petiționare și
repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 decembrie 2013, prin care a
fost admis apelul declarat de Procuratura Generală a R. Moldova, casată hotărîrea
Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 01 iulie 2013, cu pronunțarea unei noi
hotărîri de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă

La 03 decembrie 2012 Stamati Nicolai a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Procuraturii Generale a R. Moldova cu privire la stabilirea încălcării alin.
2 a art.9 a Legii cu privire la petiționare nr. 190-XIII din 19 iulie 1994, din partea
Procuraturii Generale a RM, în special de către Secția Control a Urmăririi Penale la
soluționarea plîngerilor adresate pe numele Procurorului General de către
petiționarul Stamati Nicolae, aferente la încălcările de lege comise de către
procurorii r-lui Orhei și lezării drepturilor și intereselor legitime ale lui Stamati
Nicolae, în calitate de petiționar și încasării prejudiciului moral în sumă de 5000 lei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că Procuratura Generală a RM,
căruia i-au fost adresate petițiile sale, nu le examina cum prevede Legea cu privire
la petiționare nr. 190 din 19.07.1994, cu încălcarea prevederilor art. 9 alin.2 al
acestei legi, le remitea organelor, acțiunile sau deciziile cărora erau atacate, astfel
fiindu-i cauzat prejudiciu moral, pe care î-l estimează în mărime de 5 000 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 01 iulie 2013 a fost
admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Stamati către
Procuratura Generală a RM, a fost constatată încălcarea art. 9 alin. (2) a Legii cu
privire la petiționare de către Procuratura Generală a RM și a fost încasat de la
Procuratura Generală a RM în beneficiul lui Stamati Nicolae prejudiciul moral în

mărime de 1000 lei pentru încălcarea drepturilor și intereselor legitime ale ultimului, ca petiționar.

La data de 08 iulie 2013, Procuratura Generală a RM, cu respectarea termenului prevăzut la art. 362 CPC al RM, a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 decembrie 2013 a fost admis apelul declarat de Procuratura Generală a R. Moldova, casată hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 01 iulie 2013, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

La adoptarea soluției instanța de apel a reținut că la data de 25.09.2012 Nicolae Stamati a adresat o cerere către Procuratura Generală a R. Moldova, solicitând tragerea la răspundere a persoanelor vinovate, fără a fi indicate direct persoanele vizate în plîngere (f.d. 3). Potrivit respectivei petiții, urmează că Nicolae Stamati face plîngere pe acțiunile unor foști polițiști, fostul comisar Oleg Cociug și pe procurorul Valeriu Smochină, subliniind că locul ultimilor nu este în organele de drept.

Prin răspunsul procurorului în secția control al urmăririi penale din Procuratura Generală din data de 28.09.2012, Nicolae Stamati a fost informat că plîngerea sa a fost expediată către Procuratura r-lui Orhei pentru a fi examinată conform art. 298-299¹ CPP (f.d. 4).

Din răspunsul din 05.11.2012 se constată că, procurorul interimar al r-lui Orhei a comunicat petiționarului că, urmare a examinării petiției sale privind reclamarea acțiunilor persoanelor care au examinat sesizarea pe faptul pretinselor acțiuni ilegale ale unor persoane cu funcții de răspundere, - manifestate prin falsificarea actelor asupra imobilului, urmare a verificării materialelor administrate, de către Procuratura r-lui Orhei nu au fost stabilite temeiuri de intervenție, precum nici nu s-au stabilit circumstanțele invocate despre imparțialitatea persoanelor vizate. Totodată, i s-a explicat reclamantului că, în privința respectivei plîngeri, CPR Orhei a expediat materialele către procuratură pentru a fi adoptată hotărârea în temeiul art. 274 CPP al RM (f. d. 5).

Instanța de apel a mai constatat că ulterior, prin ordonanța din 09.11.2012 s-a refuzat în pornirea urmăririi penale pe faptele invocate în acțiunile persoanelor cu funcții de răspundere privind falsificarea actelor pe imobilul amplasat în satul Susleni r-nul Orhei, care le-a aparținut părinților săi decedați.

Astfel, potrivit art. 9 alin. (1) din Legea cu privire la petiționare, dacă petiția ține de competența altui organ, ea se expediază acestui organ în termen de 3 zile lucrătoare de la data înregistrării petiției, fapt despre care este informat petiționarul. Iar alin. (2) prevede că, se interzice remiterea petițiilor organelor sau persoanelor oficiale, acțiunile ori deciziile cărora sînt atacate.

Prin urmare, prima instanță a considerat că, fiind contestate acțiunile Procuraturii Orhei, pîrîtul-apelant nu avea dreptul să expedieze plîngerea spre examinare către Procuratura Orhei. În acest sens, instanța de apel a considerat că, concluziile instanței de fond în acest sens urmează a fi apreciate critic, or acestea sunt eronate și invocate fără o apreciere justă a probelor și circumstanțelor pricinii.

Astfel, Nicolae Stamati s-a adresat în anul 2010 cu plîngere care vizează acțiunile de falsificare a actelor, în baza cărora nepotul său Stamati Vădim a obținut dreptul de proprietate asupra casei de locuit și a terenului de teren de pe lîngă aceasta, imobil amplasat în satul Susleni r-nul Orhei, care le-a aparținut părinților săi decedați, material înregistrat în Registrul nr. 1 de evidență a sesizărilor cu privire la infracțiuni al CPR Orhei. Potrivit art. 289 alin. (1) CPP, împotriva acțiunilor, inacțiunilor și actelor organului de urmărire penală și ale organului care exercită activitate specială de investigații, pot înainta plîngere bănuitul, învinuitul, reprezentantul lor legal, apărătorul, partea vătămată, partea civilă, partea civilmente responsabilă și reprezentanții acestora, precum și alte persoane ale căror drepturi și interese legitime au fost lezate de aceste organe.

Considerînd că nu a fost soluționată plîngerea sus indicată, Nicolae Stamati a înaintat o plîngere care vizează anume inacțiunea organului de urmărire penală, iar prin prisma normei citate supra și prin prisma art. 299¹ CPP, plîngerile care vizează acțiunile organului de investigare se contestă la Procurorul desemnat cu urmărirea penală, iar în cazul contestării acțiunilor procurorului, plîngerea se depune la procurorul ierarhic superior. Totodată, cu referire la normele respective, doar în situația contestării actelor, acțiunilor, inacțiunilor procurorului teritorial sau a adjuncților acestuia, plîngerea urmează a fi examinată la Procuratura Generală.

În atare ordine de idei, instanța de apel a menționat că prin prisma reglementărilor prevăzute în Codul de procedură penală, persoanele interesate urmează să conteste acțiunile procurorului la procurorul ierarhic superior, iar în condițiile în care Nicolae Stamati a contestat inacțiunile direct la Procuratura Generală, ultimul a încălcat ordinea și procedura de depunere a plîngerilor pentru examinarea acestora, fapt ce a servit temei pentru pîrît pentru a redicționa plîngerea din 25.09.2012 către organul competent.

Astfel, hotărîrea instanței de fond este nefondată, or în acțiunile Procuraturii Generale nu sunt stabilite încălcări ale prevederilor art. 9 din Legea cu privire la petiționare, după cum se invocă de reclamant, cît și de către prima instanță, iar lipsa încălcării dreptului duce la respingerea pretenției ce ține de încasare a prejudiciului moral.

La 13 februarie 2014 Stamati Nicolai a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărîrii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel eronat a interpretat legea și a găsit de cuviință și nemotivat a indicat faptul că Procuratura Generală nu a încălcat prevederile art. 9 al Legii cu privire la petiționare, pe motiv că petiționarul nu a invocat în plîngerile sale, persoanele a căror acțiuni nemijlocit se contestă.

La data de 24 februarie 2014 Stamati Nicolai a depus o cerere de recurs suplimentată a indicat că instanța de apel a examinat cauza cu comiterea încălcărilor de procedură: cauza fiind amînată pe motivul neprezentării intimatului, însă de fapt a fost prezent în ședința de judecată, nu i s-a dat posibilitate de a înainta recuzări completului de judecată.

Intimatul Procuratura Generală a R. Moldova, prin referința depusă, a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil.

În conformitate cu art.432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat Stamati Nicolai nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizînd actele cauzei Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că argumentele formulate în recurs se limitează la situația de apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a cauzei.

Instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recurs, în esența lui, sînt similare argumentelor invocate în instanța de apel și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept, cărora instanța de apel le-a dat o apreciere corectă, avînd la bază cumulul de dovezi administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, apreciate conform cerințelor art. 130 CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, fără a se examina temeinicia lor.

Pe cînd, alte argumente invocate în recurs nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins. Or recursul, exercitat conform secțiunii a II-a are

caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Stamatii Nicolai ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e

Recursul declarat de Stamatii Nicolai se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru